

Michael Ende:

Skugga-leikhúsið hjá Ofelíu

Thorben Johannesen týddi

Í einum lítlu gomlu býi búið ein gomul genta, sum æt Ofelía.

Tá ið hon varð borin í heim - og tað eru sannliga mong ár síðani - søgdu foreldrini: Einaferð skal lítla dóttir okkara vera ein víðagitin sjónleikari. Tí var tað, at tey kallaðu hana upp eftir einum kendum persóni í einum sjónleiki.

Tann lítla Ofelía var sum foreldrini ógvuliga hugtikin av teim vøkru skaldaorðunum, men tað var eisini alt. Nakar gitin sjónleikari kundi hon ikki blíva. Tí hon var so ógvuliga spakmælt.

Men onkursvegna vildi hon kortini tæna listini, um tað so bara var við onkrum lítillætum arbeiði.

Í tí lítla gamla býnum høvdu tey eitt fitt lítið leikhús. Heilt framm í kantin á pallinum var ein kassi, sum var heilur út móti áskoðaraplássunum. Í tí kassanum sat Ofelía hvørt kvöld og teskaði tað, sjónleikararnir á pallinum skuldu siga, so at teir ikki mistu burtur.

Her hóskaði veika málið hjá Ofelíu jú væl, tí tað var ikki meiningin, at áskoðararnir skuldu hoyra hana.

Alt sítt lív hevði Ofelía havt hetta starv, og hon var so fegin um sítt arbeiði. So við og við kom hon at duga allar teir stóru skemtileikirnar og sorgarleikirnar í verðini uttanat, so henni ongantið nýttist at hyggja í bókina.

Árini liðu, Ofelía bleiv gomul, og tíðirnar broyttust.

Núingu færri og færri fólk í tað gamla leikhúsið at hyggja at sjónleikum, tí nú høvdu tey eisini filmshóll og sjónvarp og annan tíðarstýtt.

Tey flestu áttu eisini bil, og tá ið tey so endiliga onkuntið fingi hug at fara til sjónleik, so koyrdu tey sær heldur ein túr til onkran størri bý, sum var nærindis. Har kundu tey siggja nógv kendari sjónleikarar, og har var eisini nógv stuttligari sjálvur at verða sæddur.

Soleiðis gekk tað til, at leikhúsið í tí lítla gamla býnum mátti stongja; sjónleikararnir fóru, og eisini lítla gamla Ofelía fekk sína uppsøgn frá leikhúsinum.

Tá ið seinasta sýningin var av, og tjaldið drigið fyrri seinastu ferð, varð hon sitandi eina løtu púra einsamall í tí tóma leikhúsinum. Hon sat í sínum kassa og læt hugan renna aftur gjøgnum lív sítt.

So við eitt sær hon ein skugga, ið reikaði aftur og fram eftir leiktjöldunum, og sum skjótt vaks og so skjótt minkaði aftur. Men eingin var har at kasta skuggar.

"Halló!" segði Ofelía við síni spakmæltu rødd, "hvør er har?" Tað sást at skuggin hvakk við, tí hann minkaði næstan burtur í einki; so lægið tað var, hevði hann einki rættligt skap, men skjótt tók hann mót til sín og mentist aftur.

"Haldið mær til góðar!" segði hann, "eg visti ikki av, at nakar var her longur. Eg hevði ikki ætlað at

kløkka tygum. Eg eri bara her, tí eg ikki veit, hvagar eg annars skal leita mær. Gott eigi tygum, koyrið meg ikki út."

"Ert tú ein skuggi?" spurdi Ofelía.

Skuggin nikkaði.

"Júmen ein skuggi plagar at hoyra tíl onkran," helt hon áfram.

"Nei," segði skuggin, "ikki allir. Tað eru nakrir skuggar, ið loypa av her í verðini, teir hoyra ongum til, og eingin vil vita av teimum. Eg eri ein av teimum skuggunum. Eg eiti Skuggaskálkur."

"Har skalt tú siggja," segði Ofelía, "men er tað ikki eitt sindur syrgiligt, soleiðis ongan at hava, sum tú hoyrir til?"

"Ógvuliga syrgiligt," játtaði skuggin og suffaði stillisliga, "men hvat er at gera við tað?"

"Hevði tú ikki viljað komið við mær?" spurdi gamla gentan. "Eg havi heldur ongan, sum eg hoyri til."

"Tað vildi eg fegin," svaraði skuggin, "tað hevði verið frálíkt. Men so má eg jú krøkja meg fastan í tygum, og tygum hava jú ein skugga frammanundan."

"Ája, men tit skulu nú nokk fara semjast," segði Ofelía.

Hennara egni skuggi nikkaði.

So nú hevði Ofelía tveir skuggar. Tey vóru ikki nógv, sum vórðu var við tað, men tey, sum varnaðust, undraðu seg á tað og hildu tað vera nokk so lægið.

Ofelía vildi ikki koma

fyrir fólkatosið, so tí bað hon altíð annan skuggan gera seg lítlan og smúgva sær niður í taskuna hjá henni um dagin.

Allastaðni er jú pláss til ein skugga.

Ein dagin sat Ofelía í kirkjuni og prátaði eitt sindur við hin góða Gud.

Hon vónaði, at hann hoyrði hana, so spakmælt hon var (men púra víð í tí var hon ikki). Tá sá hon alt í einum ein skugga á tí hvíta kirkjuvegginum.

Skuggin sá rakfallin og neyðarsligur út, og hóast hann ikki líktist nøkrum ávisum, rætti hann biddandi eina hond fram ímóti henni.

"Ert tú eisini ein skuggi, sum ongan góðan hevur?" spurdi hon.

"Ja," segði skuggin, "men tað gongur sum róta-súpan millum okkum skuggar, at ein er, ið tekur sær av okkum. Er tað tú?"

"Eg havi longu tveir skuggar," svaraði Ofelía. "So kann tað gera sum tað sama, um tú fært ein afturat," segði skuggin bønandi. "Kundi tú ikki tikið meg við? Tað er so tungt og einsamalt ongan góðan at hava."

"Kanst tú ikki siga mær, hvussu tú eitur?" spurdi gamla gentan blíðliga.

"Eg eiti Myrkaræðsla," teskaði skuggin.

"Ja, men so kom við meðni," segði Ofelía.

Og áðrenn hon visti av, hevði hon nú fingið triggjar skuggar.

Frá tí degi komu nýggir harraleysir skuggar afturat henni einasta dag, tí nógvir eru til av tí slagnum í hesum heimi.

Tann fjórði æt Einokaleina.

Fimti æt Tøtli Náttarsjúki.

Sætti æt Aldraftur. Hin sjeyndi Kúrikarl.

Og soleiðis bleiv tað við. Gamla Ofelía var fátæk, men til alla lukku skuldu allir hennara skuggar jú einki hava at eta, og teimum nýttist heldur ikki klæðir at verma seg við.

Tað var bara tað við tí, at við hvørt var lítla stova hennara rættliga skýmlig og trong af teimum mongu skuggunum, sum komu til hennara at vera, tí eingin annar skoytti um teir. Ofelía fekk seg ongantið til at reka nakran burtur. Og allatíðina kom onkur afturat.

Ringast var, tá ið skuggarnir ruku saman at berjast. Teir fóru at klandrast um tað besta plássid og ofta fóru teir tá beinleiðis til hendurs. Tá skuldu tit sæð skugga-

boksing. Slíkar natur fekk lítla gamla Ofelía ikki blund í eyguni. Hon lá við opnum eygum og royndi at tosa skuggarnar til sætis við sínum spaka málið. Men tað gjørdi lítlan mun.

Ofelía torgaði ikki klandur og stríð, uttan tá ið tað fór fram við skaldanna vøkru orðum á leikpallinum. Tað var nakað annað. Og tað var soleiðis, at hon ein dagin fekk eitt gott hugskot.

"Hoyrið her," segði hon við skuggarnar, "um tí vilja verða verandi her hjá mær, so megu tit nú fara at læra nakað."

Skuggarnir bundu frið og stardu bíðandi at henni úr hvørjum króki í stovuni.

So segði hon teir vøkru skaldaorðini fyrri teimum; hon dugdi tey jú uttanat øll somul. Hon tók fleiri brot uppáttur heilt spakuliga og bað so skuggarnar taka setningarnar uppáttur eftir henni. Skuggarnir gjørdur sær nógvan ómak við tí og teir vóru eisini ógvuliga næmir.

Soleiðis lærði lítla gamla Ofelía teir so við og við allar teir stóru skemtileikir og sorgarleikir, sum eru til í verðini.

Tað er sjálvandi, at nú varð eitt annað lív, tí skuggar kunnu jú taka sær tað skap, teir vilja. Teir